

rum reuocationem est fraus à fisco probanda.

- 39 At alij melius censem hanc reuocationem non fieri per modum articulari, & quasi rei imputantem pendentia appellatione, sed quia facte post latram sententiam presumuntur fieri in fraudem fisci, ne confirmata prior sententia capit ab eo. Dicuntur, quia pendens appellatio non interdicitur ligantibus efficeri, quod pendens lite, ante sententiam facere poterant, l. Postquam, s. pauli post principium, s. vii legatorum ex fraude romani ex caueatur. At pendentiam ante sententiam poterat fieri alienatio, celiarii fisci fraude, & ob solam hanc fraudem reuocabitur. Ergo idem efficiunt sententia, p. m. per appellationem est fulpensa. Nec obstat Chirographa, s. vii, cui contraria sententia immittitur; non enim reuocatur ibi alienatio, eo quod facta su permodum appellatione, sed ratione fraudis presumptae; qua ratione idem fieret, et si alienatio ante sententiam facta esset. Et ideo hanc partem fulsint Imela et l. poli contrarium, in fine, & ibi Romanus vlt. Barbaris ibi addit. ad Barn. n. 33, ltr. P. Camanus et l. Chirographa, s. vi. item n. 4. Flores de Monia sui variis quas lib. 1. 6. 13, n. 15. & 16.

40 Temperanda tamen est conclusio, quod reuocatione visione intelligatur de alienatione pro aliementis necessariis, & non expensis. Quippe hec tanquam necessaria potest irreuocabilitate quoconque tempore fieri, donec sententia in tem. iudicata sit transierit, aut ab appellatione in indice sit confirmata. Quod tradunt Montepicci et l. Post contrarium, n. 89. & 90. Hannibal Iheronim. 316. Et confitetur ali plus ex dendicis, c. seqq. a n. 55. vbi etiam, quando bona publicanuri ipsorum, dñe hanc alienatione fieri posse & explicabimus, quando dicatur alienatio necessaria.

Demandat monachus, quamus res alienata in fraudem fisci reuocentur, semper post festum sententiam condemnantem, non reuocabuntur tamen fructus ante sententiam ab illarum possessoribus percepi. Quia cum alienatio valuebit, ac verum dominum in possesso rem transierit, nec fiscus antea ius aliquod acquirere in tem alienatam, possessor acquire fructus. Id enim est dilectum inter bona, quae publicantur ipso iure; & quae per solam sententiam; ut in priori causa publicetur res cum fructibus ad die criminis perceperis, eo modo quo explicitabimus cap. 23. In posteriore autem soli fructus post sententiam percepi publicebantur. Arque ita tradidit Cardin. Clem. Constitutione S. Ciceronis ad finem, de s. c. Angelus de maleficis v. Et enim bona publicamus, n. 24. Pelmas. C. De qua, n. 33. S. Nicholomius, de prescript. &c. Redalphus, n. 33. dimit. 3. descript. Guili. Benedictus, Eustathius, v. Et vocem, decr. 3. 26. de testam. Montiepus d. Post contractum, n. 10. 4. & ibi Hammabul, n. 38. Ind. Gomez, cap. 1. n. 9. de script. 6. Concr. 4. Decret. 2. part. cap. 6. 8. 8. n. 6. fine & n. 7. Peregrin. de iure fisc. 1. 5. tit. 1. m. 17. 2. Quod quidem limitatur, quando bona aliquam publicantur ob sententiam, eis autem in quando bona fiscus auferre alicui, tanquam indigno: tunc enim auferre cum omnibus fructibus percepi. Ita allegato salicete tenet Peregrinus ibi. Item limitandum est, nisi tempore sententiae confiunctantur, sint fructus pendentes. Quia tunc quam pax funeris confiuncta cum ipso. Sic Montiepus ibi num. 102. Peregrinus ibidem.

C A P V T XXII.

Qualiter haereticus, & alij, quorum bona publicantur ipso iure, perdat eorum dominium a tempore ci. & ea sint ante sententiam fisco restituenda; & mandando peccent, nec valeant alienationes, etiam quando non ipso iure publicantur, at est interdicta administratio, & qualiter fiscus teneatur creditoribus.

S V M M A R I V M

Quatuor et quattro dispettando sic num. 1.

*An hereticus, &c alij, quorum bona publicantur ipso iure, amittat
domum suam, inquit. Etiam translatum. Referatur sententia m-*

rum dominicorum, quae in fiduciam transferuntur sententia. Authoris n. 1. 20. 1.

Solomon's seal, p. 5.

Pestis non solum hunc pectora summatur.

- 3 Posterior sententia (cui tanquam probabilitate adhaereo) at omnes hos retinere rerum itarum dominum, donec per sententiam declarant. Probatur primò ex l. Quæstum est, i. s. qui & à quibus, ibi: Quæstum est, an u. qui mancipatio criminis reus satius est, manumittere posse: quoniam ante damnationem dominus est. Secundò, quia nulli deciditur, res horum criminum priuari statim dominio bonorum, & haec pena plectit: & refelicio contraictuum à die crimini facienda post sententiam, potest optime defendi concessa hoc dominio, ut contabat ex argumentorum solutio. Ergo nullius momenti est hac dominij priuatio: & ideo non est cur eam imponamus. Quamobrem hanc futuram Archidiocesis cap. Cùm secundum leges, nro. 6. de hereticis, in 6. & 7. diuina relectione priori de Indi insulanis, nro. 14. Similares de cathol. institut. nro. 9. uenit, 173. 187. & 2. 229. vsque ad 23. 4. Cordubis in suo quaestionario, l. 1. q. 3. p. 6. Barth. & Metina 1. 2. q. 9. 6. art. 4. in solut. ad 3. Bárba dicens esse communem Thomistarii 2. 1. q. 12. 2. dub. vñ. circa solutionem ad 3. principale, conclusi. vñ. Lud. Lopez 1. p. instru. concisen. c. 11. 2. conclus. 4. Vazquez 1. 2. q. 6. art. 5. dub. 17. 10. 2. Molina 1. 1. de iustitia, disp. 95. col. 11. resp. Dubium vero est virum, Mantell 1. 10. summe in 2. edit. c. 13. o. 3. Enriques lib. 13. de excommunic. c. 56. s. 2. paulo ante simonem. Stephanus de Aula de consúrbi. 1. p. dub. 7. col. 3. Atque postea virutane sententiam defendi, tradidit Sors Lude inf. q. 6. 4. 6. post 4. conclus.

4 Quamvis autem fieri non comparat dominium rerum illorum bonorum ante sententiam, sed illud apud delinquentes maneat, al securum quid delinquens mitit dominium, nempe in debito, & sub conditione, si proferatur sententia, siue nec bona amittit, nisi hoc modo: & sic secundum quid comparat illud hilus. Sapè c. enim dominus allicius rei dici poterit, qui habet ius ad rem consequendam. Qui enim actionem ad rem recuperandam habet, em ipsam habere videtur, l. Qui actionem s. de reguli iur. Ita docent Simancas iii. 9. num. 2. 41. Molina precep. relatu.

An heretic. & alij quorum bona publicarunt ipso iure, tenentur in iudicio sententia restituere bona s. j. et Refor. quadam sententia n. 2.

Explicatur sententia Auditoris, n. 7. In lat. sententia tenentur bona offerte fisco, antequam ab ipsis exigantur. s.

Quid inde recipiunt in sententia bona reddi fisco, & quando id praescribitur? n. 9.

Quid si hereticus post sententiam non occulit bona, nec interrogatus negat, sed sibi incertus non capiantur? n. 10.

Quid si ea occulit? n. 11.

An idem accedit de fisco hereticorum successoribus, vel alio modo bona servari posseduntur? n. 11.

Quid si bona iam non existent apud illos possessorum? n. 12.

An in delictum sit notorum, remuneratur hi in foro conscientia bona fisco trahere, antequam sententia accedit? Refor. quadam sententia, num. 14.

Explicatur sententia Auditoris, n. 15.

An significat ad hoc delinquendum factum esse suum crimen? n. 16.

An si ex vi paragon bona hereticis notori, nondum late sententia, teneatur restituere Refor. quadam sententia, n. 17.

Declarat sententia Auditoris, n. 18.

An dicunt de reo bona confiscari ipso iure, abfugie alia declaratione, si opus sententia Refor. opinio n. 19.

Explicatur quia Auditor sentiat, n. 20.

An fieri ut in iudicio criminis neglegit, tenentur bona fisco restituere Refor. opinio, n. 21.

Propositum sententia Auditoris, n. 22.

Quid si iniuste appellantur, & sententia rescindatur? n. 23.

An licet tunc fisco viae compunctionis eriperit a bonis? n. 24.

An neglegit tenentur restituere patrum recessum loco, non alterius contrahendit? n. 25.

Verba ipso iure, cum ipso factio, quid operentur? n. 26.

An exigit eius sententia condemnans, an potius satis declarari debet? n. 27.

An officiales possunt procedi contra heredes delinquientis? n. 28.

Quis doles inter passum ipso iure incurrit? s. & incurrit aliam sententiam, quodam fraudul. n. 29.

Sapientia arguitur, n. 30.

Vestit nam. j. inueniuntur alia summaria.

Ad argumenta prioris sententia relata nu. 2. respondeatur. Ad primum dic, eam non esse proprie vindicacionem, sed ita appellarci, quia quadammodo; & secundum quid compasit fides illorum bonorum dominium. Ut n. precedenti explicitum. Ad secundum dic, illam legem regiam intelligi de dominio secundum quid, & imperfetto. Vel potest responderi cum Vazquez l. 1. q. 9. 6. a. 5. disp. 17. q. 4. n. 24. illam legem non imponeat penam res latice maleficatis, ut bonorum dominium amittant, sed res refelctionis contractum à die patrati criminis poemam statuitur; rationem autem huius reddit, quia ex tunc amittunt dominium, quare in reatione reddenda non habent vim legis, sed auctor illius securus est priorem sententiam. Ad tertium dic non esse cum eiusmodi recissionis rationem, sed quia à tempore commissi delicti sunt bona cum fructibus, fisco obligata. Ut latius explicabimus nu. 33. Ad quartum dic bona hereticorum illi ipso iure à die patrati criminis publicata, si alii eesse, quam ex tuncesse ipso iure fisco obligata, ita ut late sententia retrotrahatur confiscatio ad illam diem. Quod quidem non tollit hereticum manere refutare fisco ea bona? Duplex est sententia. Prior sufficit eos teneri. Dicitur ex cap. 2. de prescript. in cuius dictu haeresi hæretici non possunt bona eius prescribere, si haeresis confitetur, quasi ex tunc in malo fide fuerint constituti. At si à restituendi obligatione liberi essent, non dicerentur habere malam fidem. Secundum, quod lex humana potestate infligenda pena obligantis ante omnem indicit sententiam potuerat. Vitio vero communis sententia in tractatu de legibus. A. nullis expressioribus verbis postea hoc obligatio significati, quam decernendo bona esse ipso iure, vel ipso facto confiscata. Et confirmatur, quia aliis carcerem profluefacta verba, ipso iure, & ipso facto. Quippe eis non adiecit deberef similiter pena postiudicis sententiam, & non ante. Tertio, quia à die commissi criminis priuatus hereticus dominio bonorum, & transfertur in fiscum. Ergo iniuste retinet in iure vero domino. Tandem, quia aduersaria concedunt solam sententiam criminis declaratoriam sufficere, vt teneantur hi bona fisco restituere: quae ob id solum est profunda, vt de criminis illo constet. At hereticorum magis conflat de

suo crimen, statim ac id paravit, quam sibi, & aliis, per eam sententiam. Quippe evidenter nouit se illud commissum: cum tamen sententia possit multis rationibus falliri. Ergo non est sic in foro conscientie defideretur ea sententia ad hanc restitutioinem. Et ideo hanc sententiam tuerunt Abbas. Dilecti, num. 2. de arbitris, & cap. 1. num. 11. de confusis. & ibi Alexander de Neu, n. 52. Felinus n. 4. & 45. & esp. Rodalphus, n. 38. limitat. 3. de rescripti. Lud. Gomez c. 1. lib. 9. de re script in M. Marianus Socinus Senior cap. Itidae, lib. 2. n. 14. de Iudeis. Gul. Benedictus cap. Raynurus, 7. Et vocem, deis, 5. num. 27.6 de testament. Anton. Gomez 10.3. variarium c. 2. man. 5. fine. Casio lib. 2. de leg. penali per multa capita, & maxime c. 10. & 11. & lib. 2. de iusta heret. punit. cap. 5. & 6. Pro eadem sententia sunt multi, quos referunt & lequitur Tiraqueulus. Si vnuquam, p. Reueatur, num. 2.68. in noua editione, qui tradunt, cum quid fitiplo iure, statim esse fraudus restituendo nula sententia expectata, nec petitione, aut litis contestatio.

Posterior sententia (*cui tanquam longe probabilior adhaerere*) fuit minime teneri hos ante iudicis sententiam ad ea bona restituenda fisco. Quam quidem latissime tradunt *Sotus*, *Simanca*, & *Molina* statim aliquid; & idc vna, vel altera ratione contentus ero. Est igitur ratio, quamvis lex humana possit ponam imponeare ipso factu foliundam in foro cotidientie, ante iudicis sententiam; si at ea pena efficit punitio omnium bonorum, ad eum rigida est, vt non posset lex ad eius solutionem obligare ante sententiam, quippe id nimium, arque adeo inutilum videatur. Ergo in iusta & proportionata sit, oportet verba illa, *Ipsa iure, & ipso facto, ita intelligere, ut aliquid effectum habent, praterquam obligandi ad solutionem penae ante sententiam.* Secundo, quia cum lex fragilitate humana accommodata, & possibilis esse debeat, non estratione confusione, vt plemor sententiae causa ac grauissima executor, sed satis et illam fibram solitam pati. Quare etsi lex ex modo penam pecuniam ad indicare posset, vt rebus sit illius executor, nulla exceptio a sententia, credendum tamen est, non sic indicari, nisi manifestissimis verbis id exprimatur; qualia non sunt, sive iure, vel, ipso facto, eam alijs effectibus deseruire videntur, quos nu. 26. explicabimus. Et ideo hanc sententiam tenuerunt *Dicas* cap. 1. in lectura, in noua editione post 5. menses, nu. 7. de consil. *Alexand.* L. si quis multo, num. 13. de *cautione*, & ibi *Padilla* n. 8. *Adrianus* quodlib. 6.4.1. lit. L. 3. *Rofella* in *famula* v. *Affassini*, n.r. & ibi *Tabiena* qu. *unica* & 3. *Sylvestris* ibi *num. r.r.* & *v. Heresi*, 1.9.8. nu. 13. vers. Pro tamen notandum, *Castanet* 2.2. q. 6. art. 3. fine. *Victoria* re. priori de *indis infalitatis*, num. 14. *Sotus* lib. 1. de *iustitia*, q. 6. 6. conclus. 1. *Metina* de *restitu*. q. 1.8. Post *reverum dominum*, nr. Ad *propositum* igitur redire. *Natura* *famula* c. 2. nu. 66. narr. 4. *Decret.* p. 2. c. 6. §. 8. num. 10. *Corduba* in suo *quest. 6.* in 1. opin. quin in fine questionis dicit esse valde problematicum, & forsan veram. *Macchabaei* lib. 1. de *successionum processu*, in *prestatione*, num. 98. vers. *Si minimum est, in fine, & lib. 1. reverteretur illius*, c. 28. n. 4. *Simancas* de *cathol. iustitia*, q. 9. à nu. 161. v. que ad 252. *Refutatio* in *dilecti. Inquisitorum* 3. comment. 158. *Petrus de Comarrubias* de *remedio* lib. 3. p. 3. *Anton. Gomez* 3. *pariarum* c. v.l. 3. *Matieno* lib. 1. *retributio* 2.1.2. *glossa* n. 4. & tit. 8. 6. *glossa* n. 8. num. 8. & tit. 9. *glossa* 3. nu. 2. & *glossa* 4. n. 1. & tit. 1. 5. *glossa* nu. 2. & 3. *enclu* lib. 2. reg. 1. 1. *rubr.* n. 2. 4. & lib. 8. tit. 3. l. 1. nu. 18. 9. *gelua* in *famula* v. 1. *in suo quest. criminal. t. 1. 2. 3. tangenteribus punitionem atque in* c. 1. nu. 16. & 17. *luminato* 3. de *inf.* lib. 65. col. 7. vers. *Contraria sententiam leges de extensione legum, tit. de extensione legum penalium* 3. *arbitrium* hereticorum *ad carcerem* filii, n. 12. *Eugenio* *de laudib. 66. col. 3. vers. Addit. optime, & diff. 95. col. 14. vers. Ad 2. *principale*. *Enriquez* li. 11. de *communic. cap. 6. num. 2.* in *commento*, lit. I. *Azor 10. 1. instit. moral. cap. 5. cap. 8. q. 4. & lib. 8. cap. 12. 4. Philaricus de *ejusdem Sacerdotis*, to. 2. p. 2. lib. 6. cap. 22. col. 3. vers. Sed dubium est. Quare minus bene *Corduba* in *suo questionario*, lib. 1. q. 36. col. 2. notab. 2. ait facta criminis declarations tenetii hereticos offerre bona fisco non petenti. Et sic venit intelligentus *Vazquez* 1. 2. 9.6. art. 5. diff. 172. c. 2. n. 11. vbi ait delinquentes hos teneri post sententiam omnia detegere, intellige, si interrogantur.**

Hoc tamen est temperandum, nisi index in sententia precipiat reum exequi, vt cuin index ipsum condemnat ad aliquos numeros foliundos: scus quando ad foliam penam damnatur. Sic *Nauar. Couar. Simanca. Enriquez. num. praecep. 161. Molina* et *diff. 95. fine*. Addunt autem bene *Couar.* & *Molina* ibidem indices condemnantes ad bonorum omnium, vel partis corum amissionem, non solitos esse damnare ad solutionem, sed simpliciter vii condemnatio ne bonorum, vel parti, a fisco adjudicantes; at vbi fit condemnatio ad rationem aliquius mulier pecuniarie, tunc etiam solete condemnare ad eius solutionem.

Hinc deducitur, si hereticus post sententiam non occulteret bona, nec interrogatus negret, sed negligenter fisci aliqua corum non compareant, minime ilium teneri ea restituere. Quod suum non sit ea tradere, nec non interrogatus ea manifestaret. *Sic Banez* 2. 2. quest. 62. art. 3. dub. 2. Quod inrelligo, nisi per edicatum vel alio modo petat fiscus ea bona. Quia id est interrogare.

Quod si hic occulteret aliqua bona, air *Banez* ibidem, o. 11. imines eum ad illi restituenda obligare. Idem docet *Aragon* 2. 2. quest. 62. art. 3. fol. 228. col. 2. Sed *Azor* to. 1. *institut. moralium*, li. 5. cap. 8. quaest. 4. fine, videretur sentire id esse verum, quando fiscus edicet, vel alio modo petit; ait enim, peccate hereticum occultando bona, quando fiscus tradisti curat, vel reperi. Et ratio est, quia si non tenetur tradere bona, sed potest expectare, vt ab eo exigatur (vt dividimus num. 8.) non est eum occultando peccet, dum non exiguntur. At bene dixerit *Banez* & *Aragon*, aliud enim est occultare bona habendo se mere negativa, quod est non manifestare, seu non exhibere bona, quod seram negationem importat; & hoc nulla est culpa, dum fiscus non petit: aliud autem est occultare bona postrite, quod est data opera abf condere illa, & hoc est peccatum. Nam occultans priori modo non impedit ius fisci, cum negati u se habeat, nec teneatur ad postitum manifestandi actionem, aut ad tradendum. At posteriori modo impedit id fisci ius.

Secundò deducitam similiiter successores in ea hæretici-
cum bona, posse illa retinere, etiam damnatis hæreticis,
dum fiscus ab eis non petit editiis publicis, aut alio modo:
at eo perent teneri restituere. Constat ex dictis tripli
num præced. Atque ita docent Molina, I. de iust. diff. 66.
col. 4 immediate ante 2. conclus. & diff. 95 col. 13. versc. Ad 2. pri-
cipale, & Azor num præced. relat. Quod ostendit in illius scilicet

Quod tamen intellige, si ea bona apud possessores ex- 13

Quidam recenta hac sententia, ut fiscus non habeat ius, ut libi haec bona restituatur ante sententiam, limitans ut non licet filio ante sententiam ea occupare, intelligitur, nisi delictum sit notorium. Quia ut heretici teneantur haec bona restituere, solum exigunt sententia declarans crimen, ut de illo confiteretur. Ergo quando crimen est adeo notorium, ut nulla tergiversatione celari possit, haec non est expectanda. Insuper, quia evidenter criminis communis non indiger clamore accusatoris, cap. *Evidentia, de accusat.* Ita tradidit *Abbas cap. Cum non ab homine, nam. 29. de iudicio.* *Felius c. 1. n. 45. de confit.* & *Cap. Rodolphus, nam. 27. limitans de re script. Dominici cap. Cum faciatur lego, §. Confessio, n. 3. de heret. 6. Ld. *Gomes c. 1. n. 7. de re script. n. 6. Castro lib. 4. de lege penal. c. 10. in 2. principali argumento pro sua opinione.* Vilegat de extensione legum, tit. de extensione legum paulatim influentiam hereticis ad eorum filios, nro. 122. *Gregor. Lopez l. 4. verbo El señorío, ad medium, tit. 2. partit. 7.* iusta iurius ordinem, & subinde post Iaram sententiam. Quippe alias hoc absurdum est adiudicendum, ut quilibet priuatus stupras que iudicis sententia electio fibrin pnam applicanda, non teneretur restituere. Etenim ea regula statutis adulteris existimantes nil nomine penas posse traxi conscientia accipi. Er itea tenet *Simeonus de catol. institut. tit. 9. a. 1. 7. usque ad 17. Aragon. 2. 2. q. 11. art. 3. fol. 148. col. 2. in solut. ad 4. Molinatius de instit. diff. 95. col. an episcopatu. in solut. ad 3. *Vazquez* 2. 1. q. 9. 46 art. 5. diff. 170. c. 4. 1. 5. *Emmanuel Scacchi* summa, *F. C. f. 2.***

Secundo alij limitant principalem sententiam, ut intellegatur, nisi quando pena imponatur ipso iure, vel ipsi facta, addendo ut nulla opera sit declaratione. Sic ut in hoc regno Castelle additur circa confisicationem bonorum locum tamen conitat ex I. regia l. 11. tit. 21. lib. 8. recopil. ibi. Ab initio aperte perdido por se mismo hecho, y derecho, sin otra de das action alguna todos sus bienes. Quia alias nil operantur

Actuallatorem hoc est admittendum, sed dicendum est
exig adhuc iudicis sententiam. Quippe non est verum
sententiam declaratoriam solum exigit, ut confiteret de
crimine; sed exigitur, ut per iudicem, tanquam per causam
particularium, auditus delinquenter defensionibus, poena
legi vniuersitatis applicetur hinc calum, quo suum effectu
fortiatur. Praeterea causa dicitur ex capitulo evidentiis, non esse
opus accusatores in delicto evidenti, eo quod ipsummet
se ostendat. At iudicis sententia est semper necessaria, ut
adseritur ibi glossa finali communiter recepta. Et ideo ita
sufficiunt Rosella in summa, v. Assumptio, n. 1. et ibi Sylvestris qu.
v. Taberna c. vnuca, n. 5. Sotus lib. 1. de iustitia, g. 6. art. 6. p. 3.
conclusi versi. Quapropter Vetus et Penna, n. 3. Simancas de iustitia,
cathol. t. 9. n. 165. 166. Aragon 2. 2. 11. art. 13. fol. 34. 8. col. 2. in
foli. 3. d. 2. 4. 2. 0. 1. in iustitia moralium, lib. 0. c. 7. q. 3. pauli
post medium. Molina to 1. de iust. disp. 95. col. interpenit. in foli.
2. de principali. Vazquez 1. 2. 4. 9. 6. art. 5. fol. 170. c. 4. num. 14.
Scacchia 1. de iudicis c. 9. 8. 10.

Azor autem ibidem ac predictam limitationem esse veram, si res suum crimen in iudicio falsus sit, nunc enim ait ius esse fisco usurpandi ea bona; & refert pro le *Iohannem de Metina*. Sed fallo allegatur *Metina*, nec limitatione illi vera. Quippe vincens huius sententia Doctores petunt limitationem criminis declaratoriam, & antea non concedant fiscioi capendi bona, nec ipsis reis imponant obligatio-
nem ea tradendi.

iudicis actum ad eam penam incursum, nempe, declaratoriam eius criminis sententiam. Atque ira eorum, Abique alia declaratione, sunt intelligenda de pœna de-
clarationis. Dicunt, quia *Extrahat Ambitus*, aeribus ecclesie
non alienandi, habentur multo rigidiiora verba contra alienantes bona ecclesie absque debitis sollemnitatisibus, ibi: ipso sancto beneficio priuatis existant, illaque abque declaratione aliqua vacare consenuntur. & libere conferri possunt. Erra-

Hinc deducitur, quid dicendum sit de doctrina, quam tradit Castro lib. 2. de legi penalib. c. 10. in 3. principali argumento pro sua sententia, vbi ita dicuntur: bona hareticorum, quando crimen ita evidens est, ut nulla tergiueratione occulatur possit, peccare quidem contra preceptum *c. Cam* fonsfundam legem, de hereticis, in 6. vbi iubetur bona non occupare ante tentationem; non tamen teneri ea restituere. Id que probat ex regula. *Quod a quoquam, s. de regul. uris, ibi.* *Quod a quoquam pena nomine exactum est, id eadem restituere nec cogitur.* Cum ergo licet ea bona ab hereticis in iustam delicti peccatum eriperit, non tenebitur cadem illi restituere. Atque eidem sententie facit *Saint I. de instiuita*, q. 6. art. 6. *immediate ante quintum conclus.* vbi at illicum bona hareticorum eriperint, teneti restituere, si ipse solus crimen nosset, quod probare nequirit, ne infamia noratum esset. Quare a contrario sensu liberat cum restituendi onere, quando crimen probare potest.

Sed dicendum est teneat restituere. Quia iure illa vifup-
pandi caret ante declaracionem iudicis sententiam. Ut
constat ex cap. *Cum sententiis lego*. Præterea quia vifque
tunc reus habet dominium, aut latem iustum bonorum
possessionem. Ergo si priuatenetur illi restituere. Tan-
dem qua ad compensationem iustam, non laus est esse
tione ad n. 66. c. 23. *Sinances de iustitia catholica*, tit. 9. n. 22.
quod maxime est verum, quando est dubium iuris, quale
est hoc. Immo optime *Molina* to. 1. de iustit. disp. 9. col. penult.
vers. *Quoniam dictum est*, docet ponens annalium officiorum
ipso iure, & ipso facto statuta exigere iudicis sententiam,
nisi verba luce elationis importunitas nullam exigi-sen-

Tiam addantur. Nec obſtant contraria, qui huiusmodi leges non excludunt omnem indicis declaracionem, ſed ſolam penam; & quamvis per verba iplo iure, & iplo facto, eſter fatus excludit declaratio penae, non ob id ſunt ſuperflua ea verba, abſque alia declaratio, quia addantur ad maiorem eorum verborum declaracionem. Nec nouum eſter verba in decreto multiplicari ad maiorem declaracionem. Ut in ſimiſ docet *Couar. lib. 2. varia. c. 5. num. 9.* vbi apponens exceptione, de qua ibi traxit, elle inuitum, & nil operari, cum adhuc ea non expreſſa cauſis illis exceptus non claudetur in conſelio: reſpondet ſatis eſte ponat ad maiorem declaracionem. Et in propriis terminis (ſodoma) exigit ſententiam iudicis, non obſtant rigore verborum d. regie i. t. 21. traducte Azebodo eadem l. nu. 70. Ant. Gomez. to. 3. var. c. v. n. 5. Vazquez. 1. 2. q. 96. art. 5. dif. 170. c. 4. p. 24. & 25.

21 Tandem alii limitant, niſi ij delinquentes rogati legitime at iudice negent delictum: tunc enim quamvis liberti enadant, temibuntur pena, hanc reſtituere, & ſic filio tradere bona: & hoc quidem, quamvis pena non eſter ipſo iure imposta. Dicuntur, quod iniuste nunc impediunt penam filio, vel alii applicandam, & debitam per ſententiam. Et conſimilatur, quia iniuste impediens rem non debitam, vt legatum, quod reſtaſt volebat ac ferri relinquere, reſtetur illiterato, iuxta vniuersitatem ſententiarum a fortiori quando reſtituſ debita. Et ita ita fulminat *Sotu. lib. 1. in ſi. q. 9. art. 6. immediate ante 5. conſolucionem. Caſtro de lege penalis. lib. 2. c. 12. §. Ex his. Molina. to. 1. de iuſu. dif. 95. col. penultima. ver. Duo funi hoc loco.*

22 At contraria ſententiam multis Doctoribus relatis ſubſumib. 10. de matrim. dif. 8. nu. 14. & vltro Doctors iherol. etiam reſtent *Azor. tom. i. inſit. mor. lib. 5. cap. 8. q. 5. & 1. 8. c. 12. q. 5. Vazquez. 1. 2. q. 96. art. 5. dif. 175. cap. 12. nu. 13. & 14. Carbon. de refit. q. 31. concluſi. Quia tunc in iuste impediens reſtituere, quando contra communia uia iuſtiam delinqutit in ordine ad illum, cui ipo non impedit, erat lucrum defertendum. Vt contingit in eo qui viuā dolo impedit legatum alieni relinquentum. At reu. negans iniuste delictum non delinqutit communia uia iuſtiam in ordine ad eum, cui erat pena applicanda: ne illam ei in iuſtiam irrogat, vptore illius emolumenit non impedit directe. Quippe non altingitur ad veritatem facendam ob uitialem illius, cui pena eſt applicanda, deß proper ſolam publicam iuſtiam, quia ad criminum punitione attendit. Et ſubinde ſolam iuſtiam reſtituere: id eſt, que declarat hunc illius criminis deſtitutum. Conſtat ex cap. *Cam secundum leges de hereticis. lib. 6. lib. 1.* Confiteſt excoſtio non fuit, donec ſententia fuerit promulgata ſuper crimen. Et ratio eſt, quia pena in curritu ipo iure, ac vel facto, non exigit ſententia illam declarans, aut ad eam condemnans, ſed ſatis eſt ſententia criminis deſtitutoria, id eſt, que declarat hunc illius criminis deſtitutum. Conſtat ex cap. *Confiteſt. n. 1.* Et mulci alijs, quos referit & ſequitur *Tiragu. lib. 1. in quā. v. Reueratur. in noua edit. n. 400. Cde reuo. donat. Couar. 4. Decret. 2. p. 6. 8. 8. n. 18. ver. Secundum Angelus in ſumma. Pona. n. 3. Sylvester v. Aſſumpt. q. vlt. & lib. 1. Tabernac. q. vnic. n. 2. Sotu lib. 1. de iuſit. q. 6. a. 6. concluſi. & 7. Sotu in ſua pratica, tis de hereticis. nu. 26. Perigrinus de iure ſici. lib. 5. tit. 1. n. 172. Azebodo lib. 4. recop. tit. 4. l. nu. 61. & 6. lib. 8. tit. 3. l. nu. 186. Mathezo lib. 5. recop. tit. 11. 5. glōſſa. 1. n. 2. Scaccia lib. 1. de iuſit. q. 9. n. 10. & 11. Philiare de officio ſacerd. 10. 2. parte 2. lib. 6. cap. 22. in ſolit. ad 3. & paſſim D. Et quamvis *Simanca de carboſi in ſuſtit. tit. 9. nu. 163. & Vazquez. 1. 2. q. 96. art. 5. dif. 170. 4. num. 3.* aſſertant non quā ſententiam illa tam breuem, vt ſolum crimen deſtater, nec reu. condemner, & videri tuncelle iritam, vptore quia nec condemnationem, nec abſolutionem conſtinet. l. *Præf. de ſentent. & interlocut. ibi: Præf. proximis non ignorat definituā ſententiam*, que condemnationem, vel abſolutionem non conſtituit, pro iuſta non habet. At *Simanca. lib. n. 16. 4. & Vazquez. n. 14.* aiunt inclitacite in hac ſententia criminis deſtitutoria, cui eſt ipo iure imposta pena, condemnationem ad ilium, ob rationem traditam. Et ideo hoc ſatis eſt ad eius valorem.**

23 Tertiū effeſtus eſt, quod bona ſunt ipo iure conſecata, poſſunt hæredes delinquentis conueniri ad bona ſecunda, quā illi iure non confeſta obierit. *I. Commissa. ſi. p. 2. & vlt. 2.* At illi pena non fit ipo iure imposta, & liſt non fit confeſta ante delinquentis obi-

24 Hinc deducitur minus vere diſiſe *Molin. to. 1. de iuſt. dif. 95. col. pen. ver. Duo ſunt hoc loco, integrum eſi filio, cui conſtat reu. libo iuſit interrogatis negatſe verum crimen, vi compensatione bonorum, quia lai ſententia erant libi applicanda: aut eſta pena non ipo iure conſecata, poſſunt hæredes delinquentis conueniri ad bona ſecunda, quā illi iure non confeſta obierit. *I. Commissa. ſi. p. 2. & vlt. 2.* At illi pena non fit ipo iure imposta, & liſt non fit confeſta ante delinquentis obi-*

tem, hæredes ad pñam illius delicti conueniri nequeunt. Ut habetur *I. Ex iudiciorum. ſi. de accuſ. & Lviſca. C. ex delict. deſtit. in quantum hæred. teneant.* Et ratio eſt, quia in priori cauſi manent bona realiter obligata filio, quare ratione illius obligationis, cum qua ad hæredes tranſeunt, datur contra illos actio. At in posteriori nulla eſt realis bonorum obligatio ad pñam, neſciens habet bona delinquentis obligata ante ſententiam condemnatoriam. Ut late alijs allegatio probat *Farmacis in ſua pradica, in noua edit. 10. 1. p. 1. tit. de delict. & panis. 25. nu. 190. v. quicq. in finem.* Et cum crimen sit personale, & ſubinde ſolam delinquentis perfonam ſequatur, non datur actio, ratione rei, neceſtatione perfonae, contra hæredes. Sic *Anchar. c. Cam ſecundum leges, ante n. 1. de heret. in 6. Ant. Gomez. tom. 3. variar. cap. vlt. 2. Simanca de carboſi. in ſuſtit. tit. 9. n. 186. Vazquez. 1. 2. q. 96. art. 5. dif. 170. 4. 4. n. 22.*

25 Vicitus effeſtus eſt circa fructus reſtituendos. De quo diximus c. p. preced. n. vi.

30 Ad argumenta contraria ſententia relata n. 6. reſpondetur. Ad primum dic cum *Couar. 4. decret. 2. p. 6. 8. 8. n. 10.* peculiaſt eſt in cauſa hæredis deſiderat cuius ignorantiam in hæredibus, ut bona defuncti p. ſcribantur, quare eo cap. 2. appellatur ſcientia hæredis, mala fides iſcepit prescriptionis: non autem eo quod hæredes iniuste & mala fide reſtinent ea bona ante ſententiam. Ad ſecondum, negatur ea verba eſte expreſſa: ac eorum intellectum tradidimus n. 5. in ſolutione ad 4. Ad conſimilatur, conſtat ex diſt. n. 26. v. quicq. ad 29. vbi eorum verborum effeſtus expositi ſunt. Ad tertium conſatex diſt. n. 3. vbi probauimus non tranſire dominium in filium: atque eſto dicimus cum contraria ſententia illud tranſire, dicendum eſt manere iuſtam bonorum illorum poſſeſſionem apud hæredicum, qui priuandus non eſt ante ſententiam. Ad ultimum conſtat ex diſt. n. 15. vbi probauimus eſt, eam ſententiam declaratoria non deſiderat ad eum ſolum effeſtum, ut de crime conſerat.

S V M M A R I V M.

Quando alienationes facta ante delictum ab hiis quibus bona ipo iure publicantur, vel quibus alienatio & administratio interceduntur, reuocantur. n. 21.
Circum alienationes factas post delictum reuocandas, eſt idem dicendum de tis, quorum bona publicantur ipo iure, ac de n. quibus administratio interceduntur. n. 32.
Bona ab hiis alienata a diſiſis criminis pertinent ad ſicū, & reuocabiliſt confitatio. n. 33.
An intelligatur huc a ſole tempore, quo delictum prodit in actu extermi, & quamvis co medio tempore eſſet hærci. l. 34.
Quid si reu. condenetur, et quid in parganis deſerit, aut conuenit max. ſit. n. 35.
An reuocatur bi contractus non obſtante bona ſide poſſeſſori, per quod eueniē manu transferit. n. 36.
Quid poſſeſſori bona illa ſuper eius precriptionem. Quod in ſuſtituendo hærediſt hærci. n. 37.
Quoniam tempore praेceptio hærci eſt. Refertur duplex ſententia, numero. 8. 39.
*Explicatur ſententia *Anchar. lib. 4. 40.**
Declaratur conditione petita ab hærci precriptionem. n. 41.
An traxit poſſeſſor alio procedenduſ contra hæredem deſtitutorum, & ut ſi in eadē alia pona, præter bonum conſtatationem. n. 42.
An reuocatur alienationes facta a ſire, ut de luceretur conſtantiam maritimiſ acquireſtorum, qui ad uxorem hæredem pertinet, quam diu hærci ignorat. Et cui incumbit probare fraudem. n. 43.
An hoc procedenduſ etiam in contradicſ gratianuſ. n. 44.
Quid si vir conſcio hærci fuerit hærci. v. n. 45.
An vir cuius bona ob hærcem publicata ſunt, poſſeſſor reuocatius eccl. ſie alienare dimidiat luceretur vocata parenti. n. 46.
An alienationes facta ab hæredico reuocantur, quando poſſeſſor eſt bona ſide oriente ex pacto publico. n. 47.
An conſervatur grefsus ab hæredi ante ſententiam, valente mero iure. Refertur duplex ſententia. n. 48. & 49.
Quid diſpet inter vnuſque diſcendi modum. n. 51.
Ante diſcipuſ illo poſſeſſore conciui delicti patenti ſententia alienationis, teneatur ea bona traxit ſi conſcio ſententia. n. 52.
An ſicū publican bona delinquentis, aut in alienis bona ſuſtitutio ſententia ſtare loquuntur, ut in ſuſtituendo ſit. n. 53.
An alienationes neceſſaria ſtare ab hæredico reuocantur ab ſicū. Refertur quedam ſententia. n. 54.
Explicatur ſententia au. ſent. n. 55.
Declaratur que ſine alienationes neceſſarie. n. 56.

33 Loquendo igitur de hæredi, & de aliis delictis, ob que bona publicantur, certiffimum eſt, ſententiam latam contra huiusmodi delinquentes retrotrahi ad diem commiſſi delicti, ita ut omnia bona, que tempore delicti habeant, ad quemcumque quoque titulo peruenient, pertinent ad hæredem. Quare ſicū ſeſcindit omnes contractus, ſine titulo oneroso, ſine lucrativo, ſine cauſa docis, ab illis ab huiusmodi delinquentibus intitatis. Ratio huius diuerſa reddituſ iuxta diuerſas ſententias: nam ſuſtituendo ſententiam n. 2. relata, ratio eſt, quia ex die commiſſi delicti amperit hi dominum omnium bonorum ſuorum, idque ſicū comparauit, cui dominio nulla alienatio polimodum facta poſſeſſor preuidetur. At retentia noſtra relata n. 3. & 4. dicunt non amittere dominum, ratio eſt, quia quād pena imponitur ipo iure alii delicto, comparat ſicū a die illius delicti patrati, ins & hypothecam in omnia de quinque bona, ideo cum eo onceps transiret ad quemcumque quoque titulo poſſeſſorem: cui iuri ex teneacquifito ſit ſicū, nullus contractus poſſeſſor in iuris obſtare valerit. Sic nec c. 1. 2. 3. 4. poterit conſervari alii delictum, impeditur per quamecumque illius rei alienationem. Etia doceſt glōſſa. l. Poſſeſſor contrahit, n. 5. Crimen, & iſi Bartol. nu. 11. Idque ab vniuersi virtuique iuri Doctoribus & Theologis eſt recipiſſimum.

Intelligetamen a die commiſſi criminis prodeuntis in actu extermi, quantum occulunt. Ut optime ait *Sorbi lib. 1. de iuſit. q. 6. art. 6. concl. 4.* Quia cum per actuū internum nullę pñem incurrunt, ſed bene per extermum quantumoccultum: (vt probauimus hoc lib. c. 8. nu. 1. & 6.) contractus initit ab hæredico, antequam interna hæredum, verbo, facto vel ſigno aliquo, ſufficientibus ut

sit hereticus externus, manifestetur, reputantur ac initii ante delictum utpote qui vere ante delictum publicationis subiectum, & ante ipsius comparatum a fisco in ebona, sunt initii; cum autem crimen publicationi subiectum ex puncto, quo hereticus actum exterrit, quantumcum occulatum prodit, ex tunc ius comparat fiscus in ebona, & id eo contractus ex tunc ius reuocatur. Atque sustinente sententiam, quam hoc libro cap. 14. num. 10. tenetum, nempe, non publicari bona aequita post delictum, tempore quo ab illo erant iam sententiam recipiunt, contraria circa bona iure aequita non subiiciuntur hinc recessione. Et ideo causa Bursarum conf. 289. num. 10. vol. 3. sit omnes contractus ab heretico initios a die commissi crimini omni tempore, quo in hereti persistuerant, esse nullum valoris.

35. Præterea intellige, nisi reus damnetur in consumacione, vel eo quod in purgatione defecitur, tunc enim non publicantur bona a die, qua recte deponunt illam in heretico incidit, sed a die, qua defectus in purgatione, vel damnatur in quam consumatum. Quod ex tunc tantum hereticus esse presumatur, ita tradit late probans *Quemada in suis question. fiscalibus*, sora quest. 8. & plim sequitur *Simanca* de carib. institution. tit. 9. num. 26.

36. Et quantum quando bona non publicantur ipso iure, sed per sententiam publicanda sunt, non renocentur contractus onerosi ante sententiam initia, nisi probetur bona fides emptoris, (vt probatur cap. præced. n. 29.) At quando confiscatur ipso iure, renocantur non obstanti bona fide possessorum, per quoniam manus transierint ea bona. Quia in priori eau nullum ius, ant hypothecam acquirit fiscus in ebona ante sententiam, quatenus acquirit in posteriore. Ita docent Archid. cap. Cain secundum leg. n. 2. de heret. in 6. & ibi Dominicus in principio, n. vlt. Angelus l. Si quis possit, num. 4. C. de bonis damnis & ibi *Villadiego* n. 10. *Monsipius* l. Post contrarium, n. 5. & fide donat. Repertorum inquisitorum p. Alienatio, p. 20. post principium. *Borsius* sua pract. tit. 7. *Stacca* de iudicis, lib. I. c. 98. n. 15. *Gregor. Lopez* l. 4. verbo Non deue, in fine, tit. 2. part. 11. *Sardus* decr. 247. n. 11. Peñal iure in directorio inquisitorum 2. part. angl. *Archid. Iacob.* super 6. Decret. tit. de heret. C. *Campanianus* leg. num. 11. Et omnes Doctores, quos non 61. referram, dicentes peccatum hereticorum alienatio titulo oneroso, quando recipiens est hereticus ignarus; nam in damno emptoris bona fide fundantur, quod passurus est nō vindicant ea bona, post hereticum alienantis decedam.

37. Limitanda tamen est haec sententia prius, ut rescludant omnes contractus post hereticum mutu, & fieri ea bona a quibuscumque possessoribus auferat, nisi possessor resiliat bona praescripserit. Quod apud omnes constat. Et habebut expeditio cap. 10. deputata, in 6. vers. si post mortem. Et quidem adhuc hereticus vivit, cum contra ipsum procedatur, nulla praescriptione mutari possit possessoribus eorum bonorum. Quod à contrario lenitus est, si confit, quod post hereticum mortem concedit eam praescriptionem. Et tradunt 10. And. ibi n. 3. & ibi *Anchar* notabilis 7. n. 2. *Dominicus* l. 8. si post mortem, n. 3. appos. 1. *Villadiego de hereticis*, quell. 22. num. 3.

38. Quando autem contra hereticum definitum proceditur, dissident Doctores circa tempus peritum ad hanc praescriptionem. Quibusdam quinquennium placet. Quis sic decidit l. 1. *Argo statu*, & l. regia 7. tit. 25. part. 7. Et tradunt 10. And. ibi n. 3. & ibi *de heret.* Bart. d. 1. n. vnic. *Romanus singulare* 431. *hinc, quod in noua edit.* est 436. Et alij, quos refert *Farinatus* in sua practica, in noua edit. tom. 1. part. 1. tit. de delictis & penas, quell. 25. n. 18.

39. Alij si distingunt, si bona illa tunc ampli applicatur fisco seculari, praescribuntur quinquennio; & ita intelliguntur leges allegatae num. precedentibus: si vero fisco ecclesiatico, exiguntur quadriginta anni; iuxta textum d. cap. 10. Ita tradunt *Abbates*. Cum nobis, n. 8. de præscript. & ibi *ultimo* num. 11. *Francus* eod. 5. finali, n. 2. *Carriarius* tractatu de hereticis, 8. Expeditio processu hereticorum, num. 33. *Poncius* tractatu de lamiis, 21. 79. *Casar* 4. Decret. l. par. c. 6. 8. n. 16. *Gregor. Lopez* l. 7. verbo

Dende en adelante, tit. 3. p. 7. *Anton. Gomez* 10. 3. ver. c. vii. n. 5. ad finem. *Quemada* in suis quest. fiscalibus, q. 16. concil. 2. & 3. Atque subdit *Casar*. hoc procedere quando bona sunt fisco seculari applicanda, eti possessoribus habuerint scientiam hereticis, & sic malam fidem. Quia cum non teneantur ante sententiam hereticis declaratoriam ea bona fisco restituere, hec mala fides est solum speculatoria: quoniam iure canonico attento, fateatur hanc malam fidem obstatre prescriptioni huic, quando ea bona sunt fisco ecclesiasticis.

At dicendum est in vitroque casu exigunt quadraginta annos ad hanc praescriptionem, qui ab heretico obtinunt fum computandi. Quia illi indistincte decidunt cap. fin. vers. Si post mortem, deputata, in 6. ibi: *Sipoli* post mortem hereticorum, qui dum vivunt, catholici putabantur, bona ipsorum a catholicis curva filii, vel nepotis, vel extranei quibuscumque, spatio quadragesima annorum suavitate bona fide posse: sancimus eos super bons huiusmodi, etiam si ad Romanam pertinuerent debant ecclesiam, in hoc casu non esse ultius molestando, quoniam illi, quorum bona fides, & honoris, nunc deteguntur hereticis existit. Et cum huiusmodi crimen sit ecclesiaticum, est in illo standum iure ecclesiatico: & insciule seruitur in aliis crimini bus secularibus, ob que publicantur bona post iure: vi in criminis lege maiestatis humanae, & sodomitiae. Præterea quia (vt optime air *Molina* statim allegandus), quoniam homines fisco seculari applicentur huc hereticorum bona: at id cuenter *Poniticum* concession, & ideo codem modo sunt praescribenda, quo praescriberentur applicanda fisco ecclesiatico, nempe quadraginta annis: cum fisco secularis gerat vices & ecclesiasticis. Et ideo pro hac sententia sunt Doctores quidam absolute petentes quadraginta annum spatiu ad hanc praescriptionem. Hi sunt gloria eti. cap. v. *Hereticis*, *Ioan. Andri* ibi n. 5. *Dominicus* ibi 5. si post mortem, n. 2. *Villadiego* de heret. p. 22. n. 3. *Repertorum inquisitorum* v. *Præscriptio*, vers. 6. super *prescriptionem*. *Azor* 1. 1. *inst. moralis* lib. 5. c. 7. & lib. 8. c. 12. q. 16. Et in proprio terminis tradunt *Anton. Gomez* ibi contrarium to. 3. part. 1. n. 8. *Rej. de hereticis* p. 1. num. 496. *Simanca de catholico* in institut. tit. 11. c. 76. & tit. 19. n. 133. vbi addit, eti quoniam inquisitorum infringuntur causam olim era, etiam transacto quadragenario tempore integrum esse procedere ad publicantur ea bona, etiam esse iam abrogatum, & ad ius canonicum redactam. Et num. 134. dicit sententiam non præcedenti relatum petentem solum quinquennium esse a tribunibus explosum. *Penitentia* directorio inquisitorum 3. part. commen-

tario 9. 2. 1. 2. ver. *Hac tamen distinctione* *Earmacius* in practica criminali, in iusta edit. to. 1. part. 1. tit. de delictis & penas, q. 25. n. 13. & tit. de inquisitione q. 10. n. 82. *Molina* tom. 1. de in*stit. disp.* 73. col. antepenult. vers. *Hinc inferit*. Et *Casar* n. 1. præced. relatum faciunt, in his Hispaniae regnis seruiti ius canonicum, etiam bona fisco seculari applicentur. Ut haberent prima infrac*tion* *Hispalensis* cap. 20.

Petuntur autem ad hanc praescriptionem in eo cap. finali aliquip conditions, ultra hoc quadragenario tempus. Prima est, vt heretici, quorum bona praescribuntur, fuerint tempore iure repudiat catholici. Sic clare dicit textus, & docent *glossa* ibi v. *Putabantur*, & ibi *Dominicus* 5. si post mortem, num. 4. *Repertorum inquisitorum* v. *Præscriptio*, vers. 6. super *prescriptionem*. & addit tunc non repudiat catholici, quando tempore mortis erant dannati, aut diffamati, aut falsum suppeti de heretico. Atque in veritate. Exiguntur quarti, & vers. sequenti, addit, si non repudiantur tunc catholici, eti quadragenario praescriptio locum non habent; at centenaria locum habent, dummodo concurrent riteque conditions in eo textu petita. Secunda conditio est, ut possidentes ex spatio fint catholici: ut expelle id per textus ille. Quare si heretici sint, nullo tempore praescribent. Vt tradunt *ibis glossa* v. *Catholico*, ab omnibus recepta. Tertia, vt bona fide possideant ea bona. Est autem haec bona fides, quando recipiens putabat catholicum esse eum, à quo bona illa accepti. Et tradunt *ibis glossa* verb. *Bona fide*, & ibi *Dominicus* 5. si post mortem, num. 4. *Peñal* e. commento 92. col. 2. vers. *Et illy vero*. *Azor* 1. 1. *institution. moralium*,

lib. 5. cap. 7. fine, & lib. 8. cap. 12. quest. 16. Quoniam enim haec sit malitia solum speculatoria, cum possident ea bona cum hereticis scientia, ante delicti sententiam declaracionem, minime peccant: at ius canonicum prescriptionem huiusmodi indicentes volunt expelentes bonam hanc fidem.

Ut bene obseruat *Casar* 4. *Decret.* 2. part. cap. 6. 8. num. 16. Quarta conditio est, vt tunc co quadragenario tempore non detegatur hereticis, nam si ante detegatur, quoniam sententia declaratoria non sit pronunciata, non haberet locum haec praescriptio, si cum possessoribus effet litigatum, aut eis scientibus probatur crimen: tunc enim ea mala fides prescriptionem interrumperet. Sic *Ioan. Andri* e. cap. num. 5. & ibi *Francus* num. 7. *Dominicus* ibi 5. *Si post mortem*, num. 4. Et ita *Peñal* proxime relata ait, si intra id tempus possidentes notint hereticum defuncti, interrumperent prescriptionem.

42. Demum circa hanc praescriptionem id monerim, nullo tempori spatio praescribi actionem procedendi contra ipsum hereticum defunctionem, ad eius memoriam damnandum, & statuam comburendam. Quia textus eo cap. fin. indicens hanc praescriptionem intelligunt quod sola bona bona. Et ita alii citatis tradunt *Casar* 4. *Decret.* 2. part. cap. 6. 8. num. 16. *Simanca de catholico* institut. tit. 11. num. 42. *Peñal* e. *commento* 92. col. 3. vers. In qua difficultate, qui col. 4. vers. Et ex hoc capite, optimè hinc inferi filios bona fide possidentes co quadragenario spatio, non euadere alias portas, preter conficationem, vt infamiam, inhabilitatem ad officia & beneficia, &c.

43. Secundum limitatur principalis sententia, vt renocentur alienaciones, nisi facta sint à viro, ex parte lucrorum acquisitorum constanti matrimonio, quia ad vxorem hereticam pertinet, quando tempore alienacionis non portat vxoris hereticum. Quippe haec fecuta vxoris condemnatione non renocabuntur. Ratio est, quia *l. regia* 5. tit. 9. lib. 5. *recop.* concepta est vro administratio & alienatio horum bonorum, quando non est facta in vxoris fraudem: quia iure non debet priuari ob ignoratam à se vxoris hereticum. Item quia *l. regia* 77. *Tauri*, qui hodie est l. 10. tit. 9. lib. 5. *recop.* decidunt sententia declaratoria eius criminis, confiscandam esse partem lucrorum vxoris delinquentis, & hanc partem intelligendam esse, quæ acquisita fuerit, quæ ad tempus sententiae late. Cum ergo caput possit auferri & minui vsque ad sententiam, conceditur viro tunc administratio: & subinde non renocabuntur alienaciones. Et ita sufficiunt quoniam probabile *Simanca de catholico* institut. tit. 9. num. 83. Et docent *Matiens* lib. 5. *recop.* tit. 9. 1. *glossa* 6. n. 2. *Vazquez* e. 1. quest. 1. 9. 6. a. 5. *disp.* 169. cap. 2. num. 14. Alienacionem autem esse factam in fraudem incumbit fisco probare. Quia lex *illarum regia* 5. transfert onus probandi in dicentes alienacionem factam esse in fraude, ibi: *Sed si frustra provocet quiesce hisz castello* mente per defraudare & dannificare a se muger. Sub qua quidem regula clauditur eriam fiscus: tunc quia in vxoris ius succedit: tum etiam quia nisi excipiatur, virut iure priuatorum regula. Quia in ius sibi de reguli iuris *lta Simanca* ibi 8. 8. & *Vazquez* e. 1. quest. 2. n. 17.

44. Sed unum superest quadruplex difficultas. Prima est, an contractus geliti ab heretico, antequam damnetur, valenti: Quidam valere negant. Dicunt quia cum careat dominio suorum bonorum, id in alium transferre nequit. Secundo, quia *l. Ex iudiciorum*, vro *Ad eo* ff. de *actis*, sic dicitur: *Ex quo quis aliquod ex his causis crimen contraxit, nihil ex bonis suis alienare aut manumittere cum posse*. Et l. *Donations in concubinam*, sibi ff. de donat. ibi: *Ratae donationes esse non possunt post crimen perduellionem*. Et *l. regia* 4. tit. 2. partit. 7. ibi: *Vendita, non donation, non cambio, non engenamento, que outis fecho de suis biens, et qui usque usq[ue]d[ad] per traxior, deselit dia que comenza a andar en la traxion, hasta el dia que dieron la sentencia contra el, non deve valer en ninguna manera*. Ca maguer se ferre in tenencia de los bienes a la *azona* *agenana*, perdido aua el señorío por su mal. Riuus sententia sunt *ancharan* c. finali, *l. 1. 1. notabilis* 6. de *prescriptionib.* in 6. *Decret.* 2. 35. n. 3. *vers. 1. Sylvestr. H. Hereticis* 1. q. 8. n. 14. *vers. Vnde do-* *ctorato. Montepicus* l. *Post contractum* 1. 5. n. 6. 9. ff. de donat. *Tableau in summa* 3. *Assumptio q. vnitca*, num. 4. *Repertorum inquisitorum*, v. *Alienatio*, intit. & vers. item *alienatio*. *Sotus* l. 1. ofist. 9. 6. 6. concil. 4. *Vidor* in *relectione priori de Inde infallitione*, 13. *Borsius* in *super acta*, tit. de bonorum publicatione, num. 76. *Tello* L. 4. *Tauri* in 4. fine *Simanca de catholico* institut. tit. 9. n. 25. *Peregrinus de iure fisci* lib. 5. tit. 1. n. 166. *Peñal* in *directorio inquisitorum*, in 2. p. in *glossa* *Archidiaco* super 6. *Decret.* tit. de heret. 6. *Cum secundum legem*, n. 7. *Borsius* conf. 289. 8. 10. vol. 3. *vers.*

dus deſcione 247.n.9. & 10. Azobedo li. 8. recipil. t. 5. l. n. 187. & 188. Aragon 2. 2. 9. 11. 4. 3. f. 1. 247. col. 2. verf. Inforſeſco. 49 Alij vero dicunt tunc fore tritias has alienationes, quando timetur publicatio delicti, ac ſententia: ſecus quando ita occulatum eſt, ut hac minime timetur. Ita quidam reſeriores, quos tacito nomine refert Vazquez. in ſequenti citandus.

50 At verius exiſto haſ alienationes valere mero iure; dicunt autem non valere, ac eſſe nullius momenti, quatenus in fici prieudicium cedent, perinde enim ea retractare potest, ac hi facte non eſſent. Et ita explicandi ſunt textus allegati numero quadraginta octauo, pro prima ſententia: & forſt hoc volunt Doctores ibi relati. Ductor, quod hereticis, & cali, quorum bona ipſo iure publicantur, ſunt veri ſuorum bonorum domini: iuxta veriorem ſententiam, quam numero tertio defendimus: & eſto amplectorem contraria dicentem eos non eſſe veros dominos, retinent tamen legitimum bonorum ſuorum admiftrationem, donec dannentur: ut haſ alienationes ad administrationem pertinent. Nec aliuſ eſt momenti diſtinctio inter haſ delicta, quando timetur, aut non timetur publicatio, quiam reſeriores num preceſt, relati tradunt. Quia iura haſ alienationes intercedunt, interneutum calum diſtinguant. Ergo vel in vitroque vel in neutrō eſt dicendum eſſe illi irritas. Præterea, quia ſi diſtant eſſe irritas ratione pietatis domini, id virgine in vitroque cuius eadem in rituacionem probat. Quod ſi diſta ratione ſit, eo quod dolum deſtituit causam contraria, quando prædicti timor ſubſtitutus ratio non innititur prohibitioni alienandi, ſed eſt quodam ratio vniuerſis contrabitus communis; nec caprobarer vniuerſas alienationes illi irritas, ſed foliſtatio unoeroſo factas. Et ideo haſ ſententiam tradidit Bañez 2. 2. q. 12. a. 2. col. penult. in foliſt. ad 4. Vazquez 1. 2. q. 6. 9. 4. 5. diff. 171. t. 2. n. 9. & ſeqq. Azor 10. 1. inſtit. moral. lib. 5. c. 7. 9. fine. Quod idem facit aperte indicat Molinato 1. da ſuſt. diff. 95. col. 10. verf. Licit autem hereticis, vbi ait, haſ alienationes eſſe nullius momenti, ad effectum ut ficius non occupet omnia bona alienata. Quicquid tamen in hoc ſit, id tamen eſt dicendum, ut haſ alienationes valant ad eum effectum, vt poſſeffor, quantumvis conſciens hereticis aliantis, non tenetur in foro conſciencie res illas reſtituere fico. Quia nec hereticus ad id tenebatur. Ve probauius n. 7. & dicimus n. 52.

51 Plurimum autem diſtar, vno, vel altero modo loqui: (ve bene Vazquez col. 9.) quia li dicamus alienationes eſſe ipſo iure irritas, tertius ille poſſeffor non fieret dominus inſtruſum ex iis bonis acqulitorum: cum exaltatione huius in illum ius in ea bona comparant. Secuuntur ſi dicamus irritandas. Quia tunc comparatidem ius, quod hereticus habebat, ac proinde licet hereticus non tenetur ea bona reſtituere, donec condenetur, ita & tertius ille poſſeffor.

52 Ex his deducimus primò, tertium illum poſſefforem, quanvis tempore alienationis fuerit conſciens delicti patrati, non tenetur ea bona reſtituere, ita titulo unoeroſo, ſi uero gratioſo ea accepit. Quia cum acquirat idem ius, quod hereticus in ea habeat: ſicut non tenetur hic ea ante ſententiam fico reſtituere, ita nec illa.

53 Secundò deducimus ſolutio illius quationis, an fici publicans bona delinqutens tenetur ſtare locatione per ipſum facta?

54 Muniter ſi diſtinguitur, ſi publicatio ſi aliquo reſtare iuri, ut fundi, non tenetur fici ſtare locatione, & ita potest expellere iniquitum: ſecus ſi conſificatio ſit vniuerſalis. Quia tunc reperatur ut vniuerſaliter ſuccellor. Et tunc haſ distinctionem intelligit textus. Si fundas, ſi ſtare locati. Et tradunt Baldui ibi, ante n. 1. notabilis 2. fine, & I. Diuortio, 8 in principio num. vnic. verſe. Quero de leſo, ſi ſtare marim, vbi ſaſonam, 36. Ant. Gomez 10. 2. 2. 3. n. 10. fine. Peregrinus deſire fici, lib. 5. ait. 1. num. 74. azobedo lib. 5. recipil. tit. 9. 1. o. 16. & idem dicit Ant. Gomez, quando conſificatio effet aliquo quota bonorum, tunc enim ait teneri cum ſtare locatione, veluti quando in ea bona ſuccedit. Deinde limitat. Ant. Gomez,

Simancas 35. Cordoba, Seccacia, Angles, Vilagut, Molina vtrumque loca. Vazquez, Azor, Bañez, Aragon n. preceſt. allegati. Gregor. Lopez 2. 2. Valdria, tit. 4. partit. 5. Atque idem eti dicendum de alienatione pro ſuſtentanda familia. Ut bene tradunt Hannibal, Simancas, Bañez, Aragon, Seccacia, Vazquez, Molina ecol. 11. verſ. Ex dictis, Azor ibidem. Quare idem eſt dicendum de alienatione pro valetudine fuorum, aut ſua, & pro funere. Ita Simancas 37. Et ratio eſt, quia vique ad ſententiam criminis declaratorius ius habet hereticis ſe & ſuam familiam alienti. Hec autem nomine alimentorum clauduntur. Præterea quando alienatio eſt pro cauſa defendenda. Vt pro adiutori, ſcripturnis, ac aliis litis expenſis. Quia ne reuenditione deficiatur, expenſis litis ſunt ex eius bonis deducenda. Ita Bartol. Montepicus n. 7. Hannibal, Salicet, Cumanus, Tabena, Greg. Lopez, Boſius, Peregrius n. 279. fine. Quod in tali gittere de expenſis litis circa id crimen. Ut bene Sylvestris ibi. Idemque eſt dicendum de expenſis litis pro euenientibus robis iuriis. Quia hoc in fici vultus cedit. Tandemdem eſt dicendum de alienatione pro reparandi ac conſervandi boſis. Quia eedit in fici catibol. tit. 9. n. 28. Cordoba in ſuo quæſionario. li. 1. q. 36. col. 2. notabilis 2. Vilagut de extenſione legum, tit. de extenſione legum paſtoralium inſtitutarum hereticis ad corrum filios, n. 13. Bañez 2. 2. qu. 12. art. 2. col. antepenult. corol. 3. Aragon 2. 2. qu. 11. art. 3. fol. 348. col. 1. verſ. Eſt ſi quis obiciat. Molina to. 1. de inſtituta diſp. 95. col. 12. verſ. Teritorium eſt. Azor 10. 1. inſtit. moral. lib. 5. cap. 7. 9. Vazquez 12. 9. 6. art. 5. diſp. 171. cap. 1. num. 1. Manuel 1. to. ſummas, in 2. edit. 1. 150. n. 3. Lad. Lopez 1. part. inſtit. conf. cap. 112. concil. 4.

55 Inter haſ alienationes neceſſarias computat. Peregrius. ed. tit. 1. n. 177. quod pro totandis delinqutens filiabus consumitur. Quia ad has dores at ſicuſ tenet. At iure opimo id negant Montepicus eti. Post contrarium, num 74. Bifurcadum tit. de bonorum publicatione, num. 77. Et optime concludit Montepicus n. 73. non reputari alienationem neccellariam faciat pro quibuscumque alii cauſis neceſſariis. Quia ad nullas alias præter declaratas non preceſt tenetur ſicuſ ea bona vindicantis.

56 Tertia difficultas eſt. An hereticis, & aliis, quorum bona in ipſo iure publicantur, licet ante ſententiam ea alienare? Quidam id ab ſolite dannum. Quod illi alieno interdicta ſit, conſiderat voluntaria, i. alienationes, 13. ſi ſamil. erit ſcindere, ibi 1. alienationes poſt iudicium acceptum interdicta ſit, dannata voluntaria, & i. Peto, 17. ſ. Pradium, ſi de legat. 2. ibi. Si non voluntaria. Nec obſtant in contrarium adducta. Quia eſto concedamus transferri statim dominium in ficium, transferit virgine cum hoc onere, ut dum ſententia declaratoria criminis non feratur: integrum ſit his criminoſis haſ alienationes neceſſariis facere, nec illis, nec corrum filiis denegantur alienta, niſi poſt ſententiam ferentur. Et idem poſſe haſ alienationes ab his fieri, tradunt Montepicus eti. Post contrarium, n. 72. & ibi Hannibal n. 268. Angles in ſua ſumma, v. Pana, n. 3. Sylvestris. v. Hereticis, q. 8. n. 14. verſ. Vnde donatio. Couar. 4. Decret. 2. p. 1. ſ. 5. 8. n. 9. Vitoria relectio prioris de inſtituſuſ, n. 15. ſotus lib. 1. deſtit. 6. 4. 6. conclus. 4. Ant. Gomez 10. 3. var. 1. rle. ſu. 4. Peregrinus de iure fici, lib. 1. tit. 1. n. 166. & 167. Bifurca in ſua practica, tit. de bonorum publicatione, n. 77. Simancas de catibol, inſtit. tit. 9. n. 33. & ſeqq. Vilagut de extenſione legum, tit. de extenſione legum paſtoralium inſtitutarum hereticis ad corrum filios, n. 133. Cordoba in ſuo quæſionario, lib. 1. q. 36. col. 2. notabilis 2. verſ. Quod si crimen. Angles florib. 2. p. 9. queſt. de reſtituſionis legi panis, in principio, concl. 6. Molina to. 1. de inſtituta diſp. 95. col. 10. verſ. Licit autem hereticis, & col. 11. verſ. Ex dictis. Bañez 2. 2. q. 12. art. 2. col. antepen. corol. 1. Aragon 2. 2. q. 11. art. 3. fol. 348. col. 1. verſ. Eſt ſi quis obiciat. Seccacia lib. 1. de inſtituta diſp. 98. num. 16. Vazquez 1. 2. q. 9. 6. 4. diff. 171. t. 1. n. 1. Azor 10. 1. inſtit. moral. lib. 5. cap. 7. 9. fine. Quam ob rem optime dicunt Couar. & Molina ibidem, haſ alienationes neceſſariis, ipſo que ſunt legiſtate facta, non poſſe alio ſi reſtituere.

57 Computantur autem alienationes neceſſariis, ſi haſ ſecundus ſoluta debita quibus creditoribus, i. ſed nec illud, ſi de ſol. ibi. Sed nec illud probabilitate dicuntur, ne a reo creditoribus ſoluntur. Ita Montepicus n. 76. Simancas 33. Peregrius n. 179. Ant. Gomez, Seccacia, Cordoba, vbi eos preceſt. retuli. Quod recte intelligit Quemada queſt. ſi ſſcalibus q. 7. quando ficius eſt creditoribus ſolueret tenebatur. Quando autem id contingat, dicimus a n. 74. Et ratio eſt, quia in hoc cœntu reſ ſecundus agit, dicimus a n. 74. Et ratio eſt, quia in hoc cœntu reſ ſecundus agit, & ad quam utre natura tenetur delinqutens. Item quando reſ aliquo alienantur ad alendum ſe. Ita Bartol. Salicet, Cumanus, Tabena, allegati n. 54. Montepicus n. 72. Hannibal, Angles, Sylvestris, Vitoria, ſotus, Couar, Ant. Gomez, Boſius, Simancas.

58 Atque quando in his alienationibus non caueat dannum tertio immineat, eſt culpa letalitatis. Ut confabili ex ratione tradenda num. ſequi. Et tradunt Angles, Sylvestris, Vilagut, Molina relati num. preceſt. Hinc deducitur primo huius culpe reos eſt, ſi ſit inſtitutor, ut vendendo, tradendo in dote, &c. alienant, quando probable periculum eſt, fore ut crimen ad forum exterrum de educator, idque rei vitium non manifestatur tertio poſſeffori, in quem alienatio fit: ſecus autem, quando aut id periculum non ſubeft, aut vitium manifestatur illi tertio. Ratio eſt, quia ceſſantibus his conditionibus, decipiunt recipiēt, tradendo ſeu vicioſam, cum periculo amitteri ſept. & pretium: at cum eaſraſ ſeſter, aut poſſeffori illi tertio aut quando non eſt id periculum, aut poſſeffori illi tertio eſt cognitum, ceſſabit quoque culpa. Atque ita docent Adrianus, Angles, Sylvestris, Vitoria, Nauarrus, Couar, Ant. Gomez, Vilagut, Cordoba, Molina, Azor, Vazquez, Bañez, Muel, Lad. Lopez ibidem vbi coſtu. 59. retuli. Inter hos conſtructus oneratos enumerat Molina commutationem. At melius Azor aut non peccare commutando, quando comutatio fit cum aliis cindit estimationis bonis. Quia non infertur dannum filio, ipſo queſt. qui rem equalis estimationis acquirit, nec commutantur nam dannato hereticis, vel non ſolubilitate, ut quā in communicatione non accepit, vel ſi ſolubilitate, reddebet ſibi res quam tradidit. Quod si adhuc periculum aliquod ſubeft, culpa eft. Ut de contraſta grauitate dicimus n. 63.

59 Secundo deducitur, publicos hereticos in Septentrionalibus regionibus habitantes, minime peccare celebrando huiusmodi contractus cum catholicis. Quia timendum non eſt fore ut ficius ea bona reperatur, cum nec per indicis ſententiam ſoleat ibi ea pena executioni mandari. Præterea quia catholicos non laicis, cum hereticis cotraheat. Ita tradit. V. Ori, & Molinarelat. n. 59. Valentia 2. 2. p. 1. q. 11. punt. 3. col. 3. verſ. In Germania. Lad. Lopez relatis n. 59.

60 Tertio deducitur, quid in ea quæſitione dicendum ſit, an peccent hi alienando titulo gratioſo, aut lucrativo, ut donando, mutuo dando, locando, non feruntis conditionibus num. 63. tradit. Quidam eos peccare alſurant. Sic ultra domina ſe Matina, & Sayo, quos num. 58 retuli, tradunt Lebedea 2. p. 4. q. 15. art. 5. paulo poſt principium. Valentia 1. 2. diff. 7. queſt. n. 59. col. 3. verſ. Ex quo deinde conſequitur. Et dubitat Simancas de catibol. inſtit. tit. 9. num. 28. At verius eſt hos culpe immixtes eſſe. Quia ante latuit

Sententiam non priuat ut in rerum suorum usu, qualis est hic: nec inde accipientibus damnum oritur, quippe qui tanquam bone fidei posseliores, tantum tenetur reddere fisco, quod apud ipsos existet. autid, in quo ex illius rei coniunctione locupletiores emisero. Ita Angelus, Sylvestris, Victoriae, 16 Molina ver. Secundum est. Ant. Gomez, Iud. Lopez, Azor, Basio, col. 2. Vazquez num. 2. Corduba, ubi eos n. 59. reculi. Erat autem (vt optime ait Molina ibidem) vera prior sententia, in duplice casu. Prior est, si ea donatio fiat in fisco fraudem. Quia agitur directe contra fisci ius, & quidem abique in ista causa. Posterior est, si probabiliter credatur ex experientia horum bonorum per fiscum repetitione, deducito crime ad forum externum, de quo est probabilis timor, fore ut aliusdam danni emergens in causa donatarum aut mutuariis sequatur, praeceps accepitrum refutetur. Quidquid tamen raro ad modum aequalium dicitur bene Molina ibidem.

64. Quarto deducunt aliqui, ne hereticum peccare vendendo bona, si penes le recteum pretium emptori reddendum, si crimen detrahitur. Quia tunc nullum emptori peculium imminet. Sic Adrianus, & Corduba allegati n. 59. Sed id reprobatur Angeli scribus 2. par. quod si restitutio legis penalium in principio, concil. Quia non modicum damnum emptor patitur, nam cogitur magna molestia & sumptibus probare pretium ab heretico retineri, & hoc non probato, causa cadet. Et ideo melius Angelus, Sylvestris, & Villanus n. 59. relati, hanc limitationem auctor apponunt, nimirum, vt tunc non peccare biendi, quando alia bona non publicada habent, quibus emptori satisfaciant. Quippe alii habita damnum cessat.

65. Quinto deducunt alii, si eos peccare vendendo bona ad vitam necessaria sibi, vel suis comparanda. Quia haec modo alienatio non nocet emptori, eo quod de recto crimine reuocari hecqueat. Ut diximus n. 55. Neque etiam nocet fisco, riposte qui bona occupans tenetur hos ales, donec damentur. Ita docent limitantes regulam traditam, ut peccet hereticus vendendo bona publicanda. Angelus, Sylvestris, Victoria, Soria, Ant. Gomez, Cesar, Peregrinus, Basio, Aragon, Molina, Azor, Villanus, Vazquez, ubi eos n. 59. allegati. Ceterum eti verum sic, integrum esse hereticum ob causam hanc necessariam bona alienare, & eam alienationem non posse a fisco reuocari: non ramen cedet id poli fieri in emptoris praedictum, in quod virque cederet, non detergendo ei viduum rei illius vendire, quando tamen de dicto criminis ad forum externum. Quia quantumcumque alienatio sit necessaria, non modicum damnum patietur emptori cumne decto: incombet enim sibi probare, pretium illud convertere esse in eas alienationes necessarias, atque non modicum sumptibus & molestiis gravabit, quo rem sibi venditam, & alicui vindicata recuperet. Sicut ergo non licet hereticus, ut etiam alii, rem aliam virtutem tacito vi vendere, ita nec tacito hoc, quo de recto nullus emere auderet, aut saltu multo minor pretio emere, ne personam ita potenter, sc. ut priuilegiis munitum conuenire cogatur, qualis est fiscus: gratia rei sibi vendite recuperanda. Quare nullatenus est hac limitatio regulae traditae, ut non licet rem tacito vi alienare. Sed dicendum est culpam in ea alienatione non detegendo hoc vitium repertum.

66. Demum ex his inferit Angeli scribus 2. p. quod de restituione legis penalium, in... concil. peccare emptorem confirmari hereticus, riposte quodando cooperari peccato hereticus videntur. Quod in 4. concil. m. 2. n. 11. emens, aut dono accepens, lecerat reddendi fisco cautionem praefixa, ubi bona publicanda fuerint. Sed dicendum est, nec eum peccare, nec superesse ea cautione. Quia si ipse hereticus non peccat vendendo emptori confiso eius vice, ut ex parte omnium probauit. 59. & 60. ne dum emens enipac vacabit, nec fisco damnum pullulat, quippe qui criminis de recto alienationem reuocabit.

67. Ultima difficultas est. An fiscus vindicantis a tertio possessoris res alienatas ab hereticis, vel ab aliis, quorum bona ipso iure publicantur, poli crimen patratur, & refundere pre-
sumtum repetitum in bonis delinquens, nisi emptor coniicias fuerit.

suetur criminis venditoris, tunc enim tanquam fraudem eius participans, priuabitur omnino sui pretij recuperatione. Sic Scaccia n. 16. & 23. Andreas Gal de pace publica, lib. 1. c. 19. 12. Verum cum nullo iure in eius iure haec pena statuta emptori illam non erit. Eta contrarium sustinent Montepiccius, Poil contra clam, na. 4. & B. fisc. cod. n. 77. Et clare etiam Alciatus & L. Poil contra clam, na. 23. ai. cum sententiam Bartoli, quam nos amplectimur, & in prae. de rebus, procedere, quando empor consensu fuit, & ita lenitatem restituendum ei premium, quatenus in bonis delinquens repetitum fuerit. In eandem partem inclinat Vazquez eadem disp. 172. c. 2. n. 8. at enim te non videre, cur emptor nullam culpam emendo patratis, quamnuis haereticum non, id premium amittere debeat: nisi forte (inquit) quia praeficiuntur aliqua culpa eius quando contracta, ut paulatim ea bona occurrat, ne licet ea apprehendere. Quidquid tamen in hoc sit, facendum est non priuatum emporio pretio, donec condemnerit. Quia priuatum licet in fraude ponam.

68. Dicunt autem premium esse in bonis delinquens, quando vel a ipsius exeat, & quod nondum sit consumptum, vel si non exeat, verum est in viritate ipsius, quia scilicet eo dicto effectus est, eaque virilitas fiscum redundat: quippe qui locupletioris delinquens substantiam occupabit. Ut optime explicant Simancas codon. t. 9. n. 31. Vazquez codon. t. 2. n. 7. Haec autem contingit, si delinquens est, vel suam familiam pecunia illa mutuo, vel in rei venditione premium accepta aluerit. Quia est alienatio necessaria, ad quam fiscus occupat bona tempestatim, dum sententia non est subiecta. Ita Simancas n. 3. & 35. Scaccia, n. 16. Villanus, Azor allegati n. 68. Eridem caderet ratione & dicendum, si ea pecunia sit expensar valera linea luam, vel familiae, vel in eiusfamiliam pecunia illa mutuo, vel in rei venditione premium accepta aluerit. Quia est alienatio necessaria, ad quam fiscus occupat bona tempestatim, dum sententia non est subiecta. Ita Simancas n. 3. & 35. Scaccia, n. 16. Villanus, Azor allegati n. 68. Eridem caderet ratione & dicendum, si ea pecunia sit expensar valera linea luam, vel familiae, aut res eille aut in illa, an sim le qui, piam fecisse. Denim confitit folia rei affectant pecunias eas non esse conuertas in luam virilitatem, non latitent ad euentum & mutuantem eis priuando. Vi bene norate disp. 172. c. 2. n. 11. fine.

Ex his deducitur, quotiescumque bona hereticorum possidentes quoconque tulo, non habent probabiles conjecturas explicatas, preceps. coniunctionis preceps in virilate, sicut bona manifile, quando hereticus condemnato invenitur edictis manifestare. Quia tunc potius est fiscus. Secundus autem, quando haec adserit. Quia tunc potius est creditorum ius.

S V M M A R I V M.

Qualiter fiscus tenentur solvere creditoribus eius, cuius bona publican-
tur? n. 74.

Quia si debita sunt tantum naturalia? n. 75.

Cum si fiscus contra post. 4. libellum, n. 76.

Cum inambu probare ea contra ante delibetum, vel post, & an sufficiat delinquente confessio? n. 77.

Quando bona sunt in diuina territoriis, ut si fiscus sit solvitur debitis? n. 78.

71. Quidam hanc virilitem extendunt, ut eenseatur premium in bonis delinquens exeat, & quando in res nec. illas, aut tuis res verius est, quantum postea res ipsa causa percussit. Exempli causa, si de inquisitorum iniquitate accepitad familiam alendam, & id in horrore possum penit, vel eius pecunias emit fiscum necessariam suraequas, qui postea perire: argue ita dicunt in hoc cau est pre-
mium emptori restituerit, tanquam exilens inter delinquentes bona. Ita tradunt Simancas cod. tit. 9. n. 38. Azor d. c. 7. q. 1. lib. finem. Sed Vazquez dicta disp. 172. c. 2. n. 9. & 10. hoc reprobat dicens multo probabilius in hoc even-
tu non esse premium emptori restituendum, sed tunc tantum, quando exeat acta in bonis iplius delinquens, modo quo num. praeceps explicatum. Atque ita si ipse pre-
mium dicatur exeat, postendum esse tempus relictionis
contra dictum: quo circia parva refert tem illam prius con-
uerit in virilitem, si res illa empia causa periret, vel
tempore relictionis non exeat. At placet prior sententia.
Quia cum delinquentes essent eas res necessarias expen-
sas proprias pecuniam, nec ob id minus perirent, minus

An si fiscus tenet fiscus innumerarum, & se non ex fisco, teneatur ultra curia bonum que occupavit? n. 71.

An publicus boni iugatio, vel iugatio, sit exigenda ratio cure, & ratiole a p. 10. n. 7.

An condonatio possit exigere bona a suis debitoribus, & illi satisfa-
cionem / inendo fiscum? n. 75.

An publicus boni liberetur coniunctarum o. ligatione solvendi cre-
ditibus, quamvis ad pristinum statum restituatur? n. 1. n. 8. v. que
ad 9.

An similiter liberetur eius si lecissim? n. 75.

An expensa facta in lie per fiscum, preferenda sit creditoribus con-
demnatione? n. 93.

An fiscus praefatur creditoribus ex delibet, quando certa pars est illi ap-
plicanda, & certa pars? n. 94.

Quid si fiscus pars autem applicetur intercessio? n. 95.